

Tadeusz Kaletyn

Rzeczyca, pow. Środa Śląska. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 5, 64-65

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KUDKA, pow. Włoszczowa

Muzeum Świętokrzyskie w Kielcach

Badania prowadziła Barbara Kowalczyk. Finansowało Muzeum Świętokrzyskie. Pierwszy sezon badań: Cmentarzysko kultury łużyckiej. Chronologia: V okres epoki brązu /800-650 r przed n.e./.

Stanowisko położone jest na lewobrzeżnej terasie rzeki Czerwonki /dopływ Czarnej/, na północ od wsi, obok małego zagajnika sosnowego. Ogółem wyeksplorowano 24 groby popielnicowe, w tym także groby obsypane szczątkami stosu. Występowały one na głębokości 30-40 do 80 cm. Kości szkieletów były na ogół słabo przepalone i ułożone w porządku anatomicznym. Prawie połowa grobów wyposażona była w drobny inwentarz brązowy /szpila, bransoleta, spirale, kółka i tarazki/. W trzech popielnicach znajdowało się ponadto po jednym oszerpaku.

Na szczególną uwagę zasługuje grób ciałopalny z podwójnym pochówkiem, w którym jedne zwłoki spalone były bezpośrednio w jamie grobowej. Obok przepalonych kości znajdowały się szczątki nie dopalonych bierwion. Grób posiadał szczątkową obstawę kamienną złożoną z kilku głazów rozstawionych na obwodzie jamy grobowej, która w rzucie zbliżona była do prostokąta. Usytuowany był na osi północ-południe. Kości oszarski leżały w południowej części jamy. Obok nich znajdowała się popielnica wypełniona kośćmi wraz z miniaturowym kubkiem doniczkowatym. W pewnej odległości od nich złożono misę z czerpakiem wewnątrz i osobno drugi oszerpak. W północnej części jamy ustawiony był kubek analogiczny do poprzedniego oraz naczyne jajowate odwrócone dnem do góry. Ponad wyżej opisanym grobem, który wystąpił na głębokości 80 cm, znajdowała się popielnica z brzoścem ozdobionym rzędem skośnych słabków.

Pomiędzy grobami wystąpiła duża ilość skorup luźnych nie pochodzących z grobów. Być może są one śladem odbytych uroczystości rytualnych.

Przewiduje się kontynuowanie badań w roku przyszłym.

RZECZYCA, pow. Środa Śląska
Stanowisko 1

Konserwator Zabytków Archeologicznych we Wrocławiu

Badania prowadził mgr Tadeusz Kaletyn. Finansowało PPRN w Środzie Śląskiej. Pierwszy sezon badań: Cmentarzysko kultury łużyckiej /IV-V EB/.

Cmentarzysko położone jest około 1400 m na południe od wschodniego krańca wsi na wzniesieniu. Wyeksplorowano 4 groby popielnicowe,

znaległy one w piasku na głębokości od 0,25 do 0,35 m. We wszystkich wypadkach uchwycone zostały ślady jam grobowych. Groby na zewnętrznie obłożone były kamieniami tworzącymi bruk. Kości ludzkie, przepalone znajdowały się wyłącznie w popielnicy. Wyposażenie grobów jest ubogie, ogranicza się do kilku naczyń. Grób 2 posiadał naczynie i szpilę brązową, grób Nr 3 posiadał dwa naczynia, grób Nr 1 zawierał 4 naczynia, a grób Nr 4 osiem naczyń fragmentarycznie zachowanych oraz krętek gliniany.

SIEMIROWICE, pow. Łębert

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

Badania prowadziła mgr Aleksandra Szymańska.
Finansowało Muzeum Archeologiczne w Gdańsku.
Pierwszy sezon badań: Cmentarzysko kurhanowe
kultury łużyckiej z IV i V okresu epoki brązu.

Wzniesiono prace na rozległym cmentarzysku kurhanowym kultury łużyckiej położonym na terenie lasów Państwowych, Leśnictwo Cewice. /W roku 1957 zbadano kurhany I-III/. Cmentarzysko w liczbie 86 kurhanów położone jest na północny zachód od wsi Siemirowice, po obu stronach drogi prowadzącej przez las z Siemirowic do Oskowa.

Zbadano kurhan Nr IV o średnicy nasypu 10 m, wysokości 1,20 m oraz kurhan Nr V o średnicy nasypu 11 m i wysokości 1,50. Obydwa kurhany posiadały kształt stożkowy z nieznacznie płaskim wierzchołkiem i usypane były z polnych kamieni. Podstawę kurhanu stanowiła konstrukcja składająca się z dwóch kamiennych kręgów koncentrycznych nie spotykanych dotąd w Polsce w okresie brązu. Kręgi te zbudowane były z trzech warstw bardzo dużych kamieni. Średnica kręgu wewnętrznego wynosiła 5 m, zewnętrznego 8 m. Podstawę kurhanu Nr V stanowił krąg kamienny o średnicy 5 m. Od północy, po jego zewnętrznej stronie w warstwie pierwotnego humusu odkryte palenisko o średnicy 37 cm z zawartością węgla drzewnego. Pochówki w obu kurhanach znajdowały się w centrum bez żadnego zabezpieczenia i były rozwleczone na przestrzeni 1,5 m w kierunku południowym. Na ich inwentars składają się dość liczne ułamki popielnic, przepalone kości ludzkie i węgiel drzewny. Ceramika charakterystyczna jest dla IV i V okresu epoki brązu.

Badania wykopaliskowe będą kontynuowane.

SIOLKOWICE STARE, pow. Opole

patrz okres halstański